

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	2081 Соціологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	054 Соціологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2081
Назва ОП	Соціологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Комих Наталія Григорівна, Варга Наталія Іллівна, Гнідець Анастасія Романівна, Дерев`янюк Сергій Миронович (керівник)
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Дати візиту до ЗВО	28.10.2021 р. – 30.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/054/2081-sociology.pdf>

Програма візиту експертної групи <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/054/2081-Program-of-expert-visits.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Соціологія» базуються на багатолітніх традиціях знаної Київської соціологічної школи, що забезпечує високий рівень підготовки здобувачів. Підготовка магістрів за ОНП запроваджена у 2017 р. На час проведення експертизи за ОНП навчається 20 здобувачів (12 – перший рік навчання, 8 – другий рік навчання). ОНП, що акредитується – вдале поєднання науки та практики, інноваційності у підготовці фахівців. Унікальність ОНП полягає у тому, що вона орієнтована на ґрунтовну підготовку фахівців, здатних виявити соціальну проблему, сформулювати задачу, навести теоретичне підґрунтя, вірно обґрунтувати методологію та обрати метод, організувати та провести дослідження, проаналізувати результати, підготувати аналітичний звіт та надати конкретні рекомендації, а також розробляти нові показники та індикатори, методологічні підходи до аналізу соціальних явищ, виявляти та досліджувати латентні характеристики соціальних об'єктів. На відміну від ОП інших ЗВО України, значна увага сконцентрована на теоретичному обґрунтуванні методології досліджень, отриманні знань методологічних підходів, сучасних кількісних та якісних методів збору та аналізу інформації. Належний рівень надання освітніх послуг за ОНП «Соціологія» на думку експертної групи відповідає рівню «В» - освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони. Розробка та впровадження навчальних курсів здійснюється провідними українськими науковцями-соціологами та визнаними експертами в галузі з відповідним практичним досвідом. Поєднання сучасних теоретичних підходів з активною орієнтацією на методологію емпіричних соціологічних досліджень протягом усього періоду навчання та в усіх освітніх компонентах ОНП. Залучення до викладання працевлаштувачів. Широкий спектр умов для вдосконалення викладацької майстерності НПП, матеріальна мотивація їх наукової активності. Викладання на ОНП українською й англійською мовами. Набір нормативних та вибіркового дисциплін сприяє підготовці випускників, здатних фахово виконувати свої функції у державних структурах, громадському секторі та ЗМІ; вести наукові дослідження різних сфер суспільного життя (політика, культура, соціальна нерівність тощо), що дає випускнику широкі можливості самореалізації в професії. Змістовне поєднання теоретичної підготовки та практичних навичок. Об'єктивність оцінювання шляхом використання різносторонніх контрольних заходів. Системне дотримання та дієва популяризація академічної доброчесності. Чітка регламентація процедур запобігання та врегулювання конфліктних ситуацій. Всебічна підтримка ректоратом та структурними підрозділами ОНП. Відмінна матеріально-технічна база. Позитивні практики. Використання інноваційних методів навчання. Відповідність ОНП сучасному рівню наукових знань і практик соціологічних студій. Розробка та впровадження навчальних дисциплін здійснюється знаними українськими науковцями-соціологами з великим практичним досвідом наукових досліджень та практичної діяльності. Студентоцентризм й активна співпраця НПП і студентів. Акцент на практичну складову у викладанні професійно орієнтованих дисциплін. Забезпечення формування soft skills. Чіткі та зрозумілі правила вступу на навчання. Системність заходів з інформування учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Наявність постійно оновлюваного програмного забезпечення для обробки соціологічних даних. Наявність фахових видань, що дає можливість публікувати результати досліджень. Системне дотримання та дієва популяризація академічної доброчесності. Запроваджені дієві механізми щодо поширення принципів академічної доброчесності поміж усіма учасниками освітнього процесу. Широка база проведення виробничих практик, що створює можливості наступного працевлаштування випускників. Системна співпраця з випускниками, залучення їх до реалізації ОНП. Набуття здобувачами досвіду участі в соціологічних дослідженнях під час навчання від планування до представлення результатів. Надання студентам можливості працювати за фахом під час навчання шляхом участі в прикладних дослідженнях/науково-дослідних проєктах факультету та лабораторії, під час/після проходження практики, отримання практичних навичок в поєднанні навчання і досліджень.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони. Недостатній рівень участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності. Відсутні практичне визнання та зарахування результатів навчання в межах академічної мобільності та в неформальній освіті. Недостатній рівень апробації результатів наукових досліджень здобувачів. На сайті КНУТШ належним чином не відображена участь стейкхолдерів та здобувачів у формуванні та удосконаленні змісту ОНП, а також не створені повноцінні профілі НПП, які викладають на цій програмі. Рекомендації. Розширити можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами. Використати можливості, передбачені прийнятими у КНУТШ Положеннями від 29.06.2016 р. та від 31.08.2018 р. для реалізації програм академічної мобільності, зокрема міжнародної через проєкти та грантову діяльність. Популяризувати можливості неформальної освіти здобувачів та розширити практику зарахування її результатів. Збільшити контингент здобувачів вищої освіти на ОП шляхом активізації інформаційної та профорієнтаційної роботи. Збільшити орієнтацію ОП на практичне застосування отриманих знань. Передбачити застосування як обов'язкової вимоги допуску кваліфікаційної роботи до захисту – апробацію результатів дослідження, виконаного в рамках підготовки магістерської роботи (публікація у наукових виданнях, участь у наукових конференціях, форумах, круглих столах тощо). Упорядкувати систему залучення до викладання фахівців з інших країн. На офіційному вебсайті КНУТШ розмістити з метою популяризації інформацію про ОНП, особливості освітнього процесу на ній, а також відгуки, зауваження та рекомендації стейкхолдерів, що

надійшли під час громадського обговорення програми та змін до неї, результати опитувань щодо якості викладання та самої ОНП. Удосконалити навігацію по вебсайту ЗВО, створити налаштування для осіб з вадами зору, надання анонімного електронного звернення. Зробити більш інформативними вебсайти кафедр, зокрема, оновити наукові профілі НПП, внести дані про відомих випускників тощо.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Актуальна ОНП «Соціологія» розглянута і затверджена на засіданні Вченої ради КНУТШ 05.04.2021 р. (протокол № 13) та введена в дію наказом ректора від 07.04.2021 р. за № 217-32 (<https://cutt.ly/DR3IAMjf>). ОНП є результатом всебічного вивчення попиту на ринку праці, кар'єрних траєкторій випускників факультету соціології.. Ідея створення ОНП «Соціологія» виникла 2017 р., розроблена відповідно до міжнародних стандартів та сучасних вимог ринку й затверджена Вченою Радою КНУТШ 04.06.2018 р., введена у дію наказом ректора від 14.08.2018 р. за № 695-32). ОНП оновлена у 2019 і 2021 роках. Унікальність ОНП «Соціологія» полягає у тому, що вона орієнтована на ґрунтовну підготовку фахівців, здатних виявити соціальну проблему, сформулювати задачу, навести теоретичне підґрунтя, вірно обґрунтувати методологію та обрати метод, організувати та провести дослідження, проаналізувати результати, підготувати аналітичний звіт та надати конкретні рекомендації, а також розробляти нові показники та індикатори, методологічні підходи до аналізу соціальних явищ, виявляти та досліджувати латентні характеристики соціальних об'єктів. На відміну від ОП інших ЗВО України, значна увага сконцентрована на теоретичному обґрунтуванні методології досліджень, отриманні знань методологічних підходів, сучасних кількісних та якісних методів збору і аналізу інформації. Мета ОНП передбачає підготовка здобувачів, здатних проводити фундаментальні наукові та прикладні соціальні дослідження на світовому рівні, аналізувати та інтерпретувати соціальні явища та процеси. Цілі ОНП сформульовані чітко та відповідають меті, стратегії та головним завданням діяльності університету, які викладені у Статуті КНУТШ (затверджено наказом МОН від 22.02.2017 № 280. <https://cutt.ly/hR3GQhu>) та пріоритетним напрямках діяльності, визначеними у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року», який затверджений Вченою радою Університету 25.06.2018 р. (<https://cutt.ly/VR3GEZ9>). ОНП «Соціологія» реалізує основну мету освітньої діяльності університету, яка визначена у п. 2.1 Концепції розвитку освітньої діяльності Статуту КНУТШ й полягає у підготовці «висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному і міжнародному ринку праці фахівців для наукових та освітніх установ, органів державної влади та управління, підприємств усіх форм власності, утвердження національних, культурних і загальнолюдських цінностей». Мета відповідає основним функціям КНУТШ, які визначені у Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року: «формування національної еліти України, підготовки висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприяння інтеграції України у світовий економічний простір як рівноправного партнера, вироблення рекомендацій органам державної влади для прийняття ефективних управлінських рішень у процесі реагування на економічні, екологічні, політичні, соціальні виклики».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Аналіз ОНП «Соціологія», відомостей її СО, документації кафедр факультету соціології, результатів опитувань стейкхолдерів свідчить, що в КНУТШ ведеться системна робота щодо їх залучення до формування та реалізації цілей і ПРН ОНП. Під час фокус-зустрічей виявлено, що стейкхолдери мають широкі можливості для надання пропозицій під час формальних заходів та неформальних обговорень, шляхом опитування, через рецензування та надання відгуків, у т.ч. з використанням соціальних мереж. Здобувачі підтвердили, що вони висловлювали свої пропозиції та під час зустрічей з гарантом й опитувань. Однак, ця робота, на думку ЕГ, не відображена належним чином на вебсайті КНУТШ. Перша редакція ОНП створена у 2017 р. з урахуванням регулярних консультацій з працедавцями, випускниками та студентами, участі НПП у міжнародних проєктах, а також вивчення досвіду провідних університетів світу НПП під час закордонних стажувань. Ця ОНП затверджена Вченою Радою КНУТШ 04.06.2018 р., введена у дію наказом ректора від 14.08.2018 р. за № 695-32). ОНП оновлена в 2019 і 2021 роках. Зокрема, у 2019 р. зміни до ОНП внесено після її апробації, на основі аналізу сфер працевлаштування перших випускників програми, результатів опитувань здобувачів, випускників та працедавців. Порівняльний аналіз текстів ОНП 2017 і 2019 рр. показує, що окремі ОК були перенесені з обов'язкових у вибіркові та навпаки), на підставі

оцінок здобувачами та випускниками вибіркового блоку їх кількість скорочена з 7 до 3. У 2021 р. зміст ОНП було переглянуто за результатами опитувань випускників та працеводців, а також для встановлення відповідності вимогам Стандарту вищої освіти та Концепції вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів/інститутів КНУТШ від 02.03.2020 р. (<https://cutt.ly/JR3HDID>). Під час фокус-зустрічей здобувачі розповіли, що мали змогу долучатись до перегляду ОНП під час її обговорення на засіданні кафедри та Вченої ради факультету соціології, а також під час опитувань. Це ж підтвердили під час фокус-зустрічі й випускники ОНП. У відомостях СО наведено широкий перелік проведених ґрунтовних опитувань здобувачів і випускників ОНП щодо оцінки кар'єрного зросту та якості навчання (2016), причин поєднання роботи та навчання студентами (2018), оцінки надання освітніх послуг випускниками (2018). 2020 р. – опитування бакалаврів щодо факторів впливу на вступ студентів до магістратури та , а також випускників факультету соціології стосовно кар'єрного шляху. 04.02.2021 р. проведена фокус-група зі студентами та випускниками про внесення змін до ОНП. При формулюванні цілей та ПРН ОНП було враховано інтереси та пропозиції працеводців, отримані під час зустрічей та заходів, детальний перелік яких містять відомості СО. Тут же наведені дані щодо участі в удосконаленні ОНП НПП, а також представників громадських об'єднань. Усі рекомендації стейкхолдерів аналізуються робочою групою ОНП та обговорюються на засіданнях кафедр, Вченої ради факультету, що відображено в наданих Еґ протоколах.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формулюванні цілей та ПРН ОНП «Соціологія» враховані стан та новітні тенденції у розвитку соціологічної науки та підготовки фахівців, які володіють фундаментальними теоретичними знаннями як основи емпіричних та інших наукових досліджень. Випускники ОНП, про що свідчать дані проведених опитувань, є затребуваними на ринку праці. Аналіз вимог працеводців зумовив внесення до ОНП ОК, які забезпечують уміння обґрунтовано використовувати новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації для вирішення практичних завдань (ОК02, ОК06, ОК08, ОК10, ОК14, ОК16, ОК17); сучасні методи обробки даних соціологічного дослідження, пакети прикладних програм для опрацювання даних та візуалізації результатів (ОК06, ОК08, ОК10, ОК14, ОК16, ОК17); соціологічну інформацію для забезпечення ефективної комунікації з представниками різних соціальних організацій (ОК09, ОК16); соціологічні теорії в науковій та професійній діяльності (ОК03, ОК15, ОК17). Галуzeвий та регіональний контекст у формулюванні цілей та ПРН враховано в ОК, які мають на меті забезпечити якісну підготовку фахівців, спроможних проектувати та проводити загальноукраїнські та міжнародні порівняльні та моніторингові наукові дослідження; дослідження регіонального та локального рівнів, обґрунтовувати їх результати, виявляти соціальні проблеми та надавати рекомендації щодо їх вирішення. Це, зокрема, ОК «Методологія дослідження соціальних нерівностей», «European Studies», «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Current Issues in Social Sciences» та ін.; дисципліни за вибором «Theory and Practice of Area Studies», «Феноменологія міського простору», «Соціологічні методи дослідження організацій», «Глобалізація і гендер», «Актуальні дослідження сучасних міських процесів» та ін. У процесі створення та удосконалення ОНП широко використано досвід магістерських програм ЗВО України та зарубіжних країн, з яким знайомились члени проектної групи ОНП та НПП під час закордонних стажувань, конференцій, а також за допомогою аналізу інформації у відкритому доступі. Серед українських – ХНУ імені В.Н. Каразіна (<https://cutt.ly/wR8qr3M>), НАУКМА (<https://cutt.ly/rR8qiMT>) та ін. Порівняні ціннісні орієнтації студентів 1 курсу спеціальності «Соціологія» трьох ЗВО України (<https://cutt.ly/OR8qdva>). Проаналізовано і використано окремі елементи досвіду закордонних ЗВО: Universität Konstanz (Німеччина) (<https://cutt.ly/wR8qGQC>) – «Багатомірний аналіз даних у R», «Методи аналізу нечислових даних в соціології», Lund University (Швеція) (<https://cutt.ly/CR8qAnt>) – у «Багатомірний аналіз даних у R», Örebro University (Швеція) (<https://cutt.ly/YR8qIoi>) – «Новітні методи аналізу даних в соціології», London School of Economics (<https://cutt.ly/5R8qTdJ>) – зміни у «Методологія дослідження соціальних нерівностей», Utrecht University Master's programme Sociology and Social Research (<https://cutt.ly/6R8qWUA>) – «Social Networks Analysis».

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Еґ встановлено, що ОНП «Соціологія» в актуальній редакції, що розглянута і затверджена на засіданні Вченої ради КНУТШ 05.04.2021 р. (протокол № 13) та введена в дію наказом ректора від 07.04.2021 р. за № 217-32 (<https://cutt.ly/rR8wNOY>) повністю відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня ступеня вищої освіти (затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України 05.01.2021 № 14 та введений в дію з 01.09.2021 р. (<https://cutt.ly/VR9P3WY>)). Згідно з внесеними змінами розроблено новий навчальний план. Усі компетентності та ПРН навчання, передбачені Стандартом, набуваються та досягаються через вивчення обов'язкових дисциплін, що відображено у «Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми» та «Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми». Для забезпечення визначених стандартом програмних результатів навчання було змінено перелік ОК. Щоб посилити досягнення ПРН, передбачених Стандартом, було додатково розширено обов'язкові ОК, зокрема, введено дисципліни «Проектна та грантова діяльність», «Дослідницькі парадигми у соціології», «Academic writing

(Написання наукових текстів)», модифікована навчальна дисципліна «Методологія дослідження соціальних нерівностей». Запроваджена вимога Стандарту, що атестація здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програми (починаючи зі вступників 2021 року) «здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи». ОНП дозволяє досягнути визначених Стандартом програмових результатів навчання через залучення до її реалізації НПП найвищої кваліфікації (аналіз наведено у критерії 6). Проведені ЕГ зустрічі з керівництвом університету, його структурних підрозділів, сервісних служб, з НПП і здобувачами дають підстави стверджувати, що для досягнення відповідних результатів задіяні ресурси як факультету соціології, так й всього університету (міжфакультетська співпраця, Науковий парк і дослідницькі лабораторії, Науково-консультаційний та Навчально-методичний центри, наукова бібліотека ім. М. Максимовича, комп'ютерні та мережеві можливості, відділи міжнародної співпраці та академічної мобільності тощо).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони. Мета та цілі ОНП чітко визначені та цілком корелюються зі «Стратегічним планом розвитку Університету на період 2018-2025 року». Системна робота щодо залучення стейкхолдерів до формування цілей та програмних результатів навчання. Можливості для надання ними пропозицій щодо формування та удосконалення ОНП (опитування, рецензування та надання відгуків, в тому числі з використанням соціальних мереж). Цілі ОНП та програмні результати навчання базуються на системному аналізі та врахуванні досвіду аналогічних програм українських та рейтингових за спеціальністю «Соціологія» зарубіжних університетів Великобританії, ФРН та Швеції. Позитивні практики. Системна робота щодо залучення стейкхолдерів до формування цілей та програмних результатів навчання, удосконалення ОНП. Широке використання міжнародного досвіду підготовки фахівців із соціології.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони. На офіційному вебсайті КНУТШ належним чином не відбита участь стейкхолдерів та здобувачів у формуванні та удосконаленні змісту ОНП. Рекомендації. Оприлюднювати відгуки, зауваження та рекомендації стейкхолдерів та здобувачів щодо формування та удосконалення змісту ОНП на офіційному вебсайті КНУТШ.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики ОНП у контексті критерію 1 (широке використання кращих закордонних практик та залучення стейкхолдерів до формування цілей і програмних результатів навчання) експертна група дійшла висновку, що ОНП «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» та освітня діяльність за цією програмою із недоліками, що не є суттєвими, загалом відповідають рівню В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг програми - 120 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам щодо обсягу програми, які визначені статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандартом вищої освіти за спеціальністю Соціологія. 31 кредит ЄКТС відводиться на вивчення дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти, що складає близько 25,8 % обсягу ОНП, та відповідає нормам законодавства України. У структурі обов'язкових компонентів на практичну підготовку відведено 12 кредитів ЄКТС. На виконання та захист кваліфікаційної (магістерської) роботи – 12 кредитів ЄКТС. Аналіз навчального плану показав, що кредити за семестрами розподілені рівномірно (по 30 кредитів ЄКТС у кожному семестрі). Аудиторне тижневе навантаження відповідає вимогам. Обсяг дисциплін відповідає вимогам і не перевищує 16. Кількість семестрових контролів (іспитів та заліків) не перевищує 8.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОНП «Соціологія», показав, що програма має чітку структуру (інформацію про робочу групу та зовнішніх рецензентів та стейкхолдерів, загальну інформацію про ОП, мету та характеристики ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, інформацію про викладання та оцінювання на ОНП, програмні компетентності та програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, перелік компонентів освітньо-професійної програми та ін). Слід зазначити, що перелік компонентів ОНП включає перелік вибіркових дисциплін (31) у вигляді чотирьох блоків, які представлені професійно-орієнтованими дисциплінами; вибір здійснюється принципом «одна або дві» з переліку. Зміст ОНП «Соціологія» має чітку структуру, а включені до неї ОК складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання, що на достатньому рівні аргументації доведено у відповідному пункті відомостей СО. Слід зазначити, що документ ОНП «Соціологія» містить детальний і зрозумілий опис змісту ОНП, її мети та завдань, змісту та заходів проміжної й підсумкового контролю, захисту кваліфікаційної роботи магістра, асистентської педагогічної практики, методів оцінювання, результатів навчання. У 2021 р. структуру ОНП «Соціологія» було оновлено з урахуванням нових вимог Стандарту вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 054 «Соціологія» (Наказ МОН України №14 від 05.01.2021) <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/01/12/054-sotsiolohiyamahistr.doc>). Ця редакція ОНП є більш досконалою. В ній конкретизовано цілі та особливості ОНП, надано перелік очікуваних ПРН. На позитивну оцінку заслуговує стиль представлення структурно-логічної схеми ОНП, яка наочно демонструє зв'язок між ОК та програмними компетентностями. Аналіз вибіркових компонентів ОНП показав, що ряд вибіркових компонентів спрямовані на формування практичних фахових компетентностей, а саме: «Методологія та методи соціологічних досліджень», «Математичні основи аналізу соціальних процесів», «Аналіз емпіричних даних в середовищі R», «Social networks analysis».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ було встановлено, що зміст ОНП «Соціологія» в цілому відповідає предметній області спеціальності «Соціологія», що зазначено у відповідному Стандарті вищої освіти. Аналіз ОНП підтвердив, що об'єктом вивчення є «соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи, спільноти та суспільства; соціальні явища та процеси; громадська думка; культура; соціальні інститути; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі на локальному, регіональному, національному та глобальному рівнях забезпечуються». Встановлено, що теоретичний зміст навчання включає: «соціальні відносини та взаємодія; особистість, соціальні групи та спільноти; соціальні явища та процеси; соціальні практики; соціальні інститути; культура; соціальні структури та нерівності; соціальні зміни та впливи; соціальні проблеми та конфлікти в соціумі, як на національному, так і глобальному рівнях забезпечуються». Виявлено, що методи, методики та технології, які має опанувати здобувач вищої освіти для застосування на практиці є: «сучасні методи збору, обробки й аналізу соціологічної інформації, методики діагностики, експертизи та прогнозування, інформаційно-комунікативні технології забезпечуються». Окрім цього, ОНП має орієнтацію на «грунтовну підготовку фахівців, здатних виявити соціальну проблему, сформулювати задачу, навести теоретичне підґрунтя, вірно обґрунтувати методологію та обрати метод, організувати та провести дослідження, проаналізувати результати, підготувати аналітичний звіт та надати конкретні рекомендації, а також розробляти нові показники та індикатори, методологічні підходи до аналізу соціальних явищ, виявляти та досліджувати латентні характеристики соціальних об'єктів». Основний фокус освітньої програми полягає в «значній увазі саме на теоретичному обґрунтуванні методології досліджень, отриманні знань методологічних підходів та сучасних кількісних та якісних методів збору та аналізу інформації. Особлива увага приділяється сучасним засобам та методам збору та аналізу даних». Особливістю програми є те, що у «програмі передбачена обов'язкова асистентська практика та обов'язкова виробнича практика, що проходить у провідних фахових організаціях (КМІС, KANTAR, Q&Q, Umbrella Research та ін.)». Під час акредитаційної експертизи ЕГ було встановлено, що зміст ОНП «Соціологія» відповідає предметній області спеціальності «Соціологія», що зазначено у відповідному Стандарті вищої освіти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЕГ встановлено, що індивідуальна освітня траєкторія магістрів формується через прописані документи, які розміщені на сайті ЗВО зокрема, через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін, а саме: Положенням про організацію освітнього процесу КНУТШ (п. 5.2.3; <https://cutt.ly/sTx1MAy>) та Положення «Про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://cutt.ly/YTx1Z7m>). Членами ЕГ на основі аналізу нормативних документів та фокус-груп зі здобувачами, НПП та адміністрацією закладу підтверджено функціонування процедур формування індивідуальної освітньої траєкторії у здобувачів. Аналіз ОНП та НП показав, що 31 кредит ЄКТС

відводиться на вивчення дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти, що складає 25.8% обсягу ОНП, та відповідає нормам законодавства України. ОНП «Соціологія» передбачає можливість вибору студенту дисциплін з 4 переліків дисциплін за вибором. Здобувачі освіти на даній ОНП мають право обрати навчальні дисципліни: з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших ОНП того самого рівня; за умови погодження із деканом факультету / директором інституту - з програм іншого рівня; ОК з іншого ЗВО, за умови реалізації права на академічну мобільність. В цілому з представлених 4 переліків вибіркових дисциплін здобувач може обрати 10 навчальних дисциплін, попередньо ознайомившись з викладачем та робочими програмами. На сайті ф-ту соціології, на сторінці ОНП «Соціологія» наведено перелік обов'язкової і вибіркових ОК, з доданням робочих програм та інформації про викладачів, що їх забезпечують (<https://cutt.ly/QTx17eK>). На фокус-групах з керівним складом та здобувачами ЕГ було підтверджено процедуру вибірковості. Зі спілкування зі здобувачами є зрозумілим, що процедура вибору є для них звичною, відбувається вкінці першого курсу (раніше на основі заяви здобувача, а зараз в програмі ТРИТОН). Вони вважають її відкритою і такою, що задовольняє їх потреби. Аналіз результатів опитування здобувачів цієї ОНП (2021 року) показав, що твердження «Процедура обрання дисциплін вільного вибору здобувачів освіти є зрозумілою та доступною» 62,5% опитаних підтвердили, що для них зрозуміла і цілком доступна процедура вільного вибору дисциплін, негативну думку мають 31,3%. (<https://cutt.ly/5Tx1AWk>) Важливим аспектом індивідуалізації є написання кваліфікаційної роботи, яка пов'язана з вибором самого здобувача. Велика увага здобувачем приділяється також вибору наукового керівника для обраної теми. Здобувачі та представники НПП, які є науковими керівниками, відзначили, що тематика часто співпадає з місцем проходження практики або місцем зайнятості здобувачів і містить у собі результати проведеного дослідження. У ЗВО діють й інші інструменти формування індивідуальної освітньої траєкторії, такі як розвинута система академічної мобільності; обрання баз практики та можливості поєднувати навчання та зайнятість тощо.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Аналіз ОНП, НП та документів, представлених на офіційному сайті ЗВО показав, що освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів. Передбачено дві практики: Асистентська практика (3 кредитів ЄКТС, тривалістю 2 тижні, запланована у 2 семестрі) та Виробнича (науково-дослідна) практика – 3 кредити ЄКТС, тривалість – 6 тижні, запланована у 3 семестрі). Обсяг практик складає 12 кредитів ЄКТС та відповідає нормативним документам. За результатами опитування здобувачів цієї ОНП, з тим, що практична підготовка здобувачів освіти відповідає спеціальності та сприяє набуттю необхідних професійних знань та вмінь – погодилися 68,8% опитуваних, 25% - не погоджуються. Майже половина респондентів має можливість вибору баз проходження практик – 64,3%. Не знають про таке 7,1%, 21,4% не погодилися. (https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/rezul_taty_sociology_diagramy_sudzhen_r_4_magistry_or_sociologiya4.pdf). Під час зустрічі зі здобувачами, студент другого курсу денної форми навчання розповіла про особливості організації практик, а також про проходження ними асистентської практики на базі кафедр університету. У кожного магістра був відповідальний викладач, який відповідав за процес практики. Передбачено було провести 2 лекції та 2 семінари із запропонованої тематики, написання звіту і його захист. Зі слів здобувачів, загалом, рівень задоволеності організацією практики є високим, але проведення практики співпало з карантинном та дистанційним навчанням, тому практика проходила за місцем зайнятості здобувачів. На офіційному сайті ЗВО міститься необхідна інформація щодо організації та проведення практики. Членами ЕГ було проаналізовано робочі програми практик - https://sociology.knu.ua/sites/default/files/course/abstract/210k13_asystentska_praktyka.pdf; <https://sociology.knu.ua/uk/course/vyrobnycha-naukovo-doslidna-praktyka>. Каталог баз практик формується на основі договорів про співпрацю з різними організаціями. Крім того, практична підготовка включає дослідницьку роботу над кваліфікаційною роботою; міжнародне стажування й участь у спеціальних практичних тренінгах, курсах, що дає можливість отримати здобувачами, крім практичних навичок, отримати додаткові бали. На фокус-групі здобувачі залучаються до наукових конференцій (Міжнародна наукова конференція студентів та молодих науковців «Соціологія та сучасні соціальні трансформації», до конкурсу наукових студентських робіт, олімпіад з «Соціології». Аналіз збірок матеріалів цих конференцій 2021 рр. свідчить про те, що аспіранти ОНП «Соціологія» беруть у них активну участь не тільки як доповідачі та слухачі, а й автори тез і статей (підтверджено на фокус-групах зі здобувачами). Отже, на ОНП, що акредитується констатовано наявність практико-орієнтованого навчання майбутніх магістрів «Соціології» з розширеними соціально-практичними компетентностями, здатними до проведення соціологічних досліджень.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз відомостей самооцінювання ОНП, документів, представлених на офіційному сайті ЗВО, силабусів та результати зустрічей зі здобувачами та НПП, підтвердили наявність у ЗВО сформованої політики стосовно розвитку та формування soft skills у здобувачів. В навчальному плані ОНП «Соціологія» передбачає окремі навчальні дисципліни, де формуються певні соціальні навички, а саме: «Проектна та грантова діяльність», де вчать практиці подання грантових пропозицій і проєктного управління; «Написання наукових текстів», де передбачено оволодіння науковими комунікаціями й оприлюднення дослідницьких результатів; «Професійна та корпоративна етика», де дозволяє оволодіти навичками професійної етики соціолога. Окремі здобувачі, які були присутні на відповідній фокус-групі, підкреслили своє задоволення змістом цієї дисципліни, а також те, що вона, дійсно формує передбачені навички. Варто зазначити, що практично вся підготовка за представленою ОНП «Соціологія» за складом та змістом

вибіркових ОК, дозволяють максимально врахувати найрізноманітніші потреби здобувачів у поглибленні/розширенні/посиленні власних знань та навичок в тому числі й «Soft skills».

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт наразі відсутній. Як відзначається у відомостях самооцінювання, що при формуванні ОНП «Соціологія» враховувалися пріоритети «ESCO (European Skills, Competences and Occupations) (<https://ec.europa.eu/esco/portal/occupation>) для професій: Соціолог (2632.6 Sociologist <https://cutt.ly/uTtbqer>) та Соціологи, антропологи та пов'язані з ними фахівці (2632 Sociologists, anthropologists and related professionals <https://cutt.ly/UTtbpei>).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОНП «Соціологія» та НП показав, що обсяг програми та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відбиває фактичне навантаження здобувачів та загалом дозволяє досягти цілі та програмні результати навчання. Обсяг однієї навчальної дисципліни становить від 3 до 8 кредитів ЄКТС. Згідно з положенням – обсяг аудиторного навантаження для дисциплін освітнього ступеня «магістр» може складати від 25 до 33% від загального обсягу годин дисципліни. Частка самостійної роботи за всіма освітніми компонентами даної ОНП складає 63,7% від загального обсягу годин. Аналіз навчального плану та силабусів дисциплін свідчить про те, що обсяг навантаження для окремої ОК складається з аудиторних годин (лекцій, семінарських (практичних) занять, консультацій), самостійної роботи, підготовки та проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для навчальних дисциплін. Фокус-групи зі здобувачами підтвердили ЕГ, що обсяг аудиторної та самостійної роботи є достатнім. Здобувачі не відзначали наявності надмірного навантаження під час навчання. В силабусах обов'язкових ОК ОНП представлено відповідність обсягу самостійної роботи здобувачів видам та завданням. Проте варто враховувати факт, що навчальний процес проходить в дистанційній формі. За результатами фокус-груп зі здобувачами цієї ОНП, то в цілому вони задоволені розподілом годин між навчальними дисциплінами, які забезпечують їх набуття фахових компетентності та практичних навичок.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст ОНП має чітку структуру, ОК, включені до ОНП, формують логічну систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПР. Документ ОНП «Соціологія» містить детальну та зрозумілу інформацію щодо всіх ключових аспектів реалізації ОНП. Заслугове на позитивну оцінку структурно-логічна схема ОНП, яка наочно демонструє зв'язок між ОК та ПК. Також освітня програма передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Прозорою і зрозумілою є процедура вибору навчальних дисциплін. Практична підготовка здобувачів також заслугове на високу оцінку і є такою, що дозволяє здобути компетентності, необхідні зі спеціальності 054 «Соціологія». Позитивною практикою слід вважати представлений блок дисциплін, що забезпечує формування у здобувачів «Soft skills». Обсяг ОНП та окремих освітніх компонентів в цілому відбиває фактичне навантаження здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Структура та зміст ОНП «Соціологія» відповідають вимогам. Слабких сторін та недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОНП відповідає вимогам за критерієм 2. Інформація у відомостях СО відповідає дійсності. Вважаємо зміст ОНП «Соціологія» в цілому таким, що відповідають вимогам: 1) за складом та змістом обов'язкових ОК, а також тих, що йдуть за вибором факультету; 2) за складом та змістом вибіркових ОК, які дозволяють врахувати потреби здобувачів у поглибленні/розширенні/посиленні власних знань та навичок (в тому числі й «Soft skills»).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті <https://vstup.knu.ua/> З даними правилами ознайомлені всі учасники освітнього процесу.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурс проводиться відповідно до процедури. Інформація для вступників на ОНП «Соціологія» ОС «Магістр» розміщена за на вебсайті, є доступною для вступників <https://sociology.knu.ua/uk/vstup-do-magistraturi-na-specialnist-sociologiya> та відповідає правилам прийому на навчання до КНУТШ. На фокус-групі зі студентами ГЕ з'ясувала, що для вступу на ОНП «Соціологія» ОС «Магістр» вступник має скласти єдиний вступний іспит з іноземної мови та фахове вступне випробування. Кожен з іспитів оцінюється за 200 бальною шкалою. Програма фахового вступного випробування розміщена за посиланням : <https://cutt.ly/QTtbBND>. Програма переглядається, оновлюється та затверджується вченою радою факультету щороку та публікується на офіційному вебсайті не пізніше за 3 місяці до початку вступної кампанії. Дані наведені в відомостях самооцінювання підтвердились при проведенні фокус-груп. Результати оцінювання та вступні бали дають уявлення про базову підготовку вступників.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ від 31.08.2018 р. за №716-32 (п. 11) (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc2018.pdf), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ від 29.06.2016 р. (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk), Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у КНУТШ (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>). При проведенні фокус-груп, було з'ясовано, що інформація надана в самоаналізі є вірною, а саме те, зарахування результатів навчання здійснюється за результатами порівняння навчальних програм дисциплін закладів, з якими укладені партнерські угоди. Зарахування супроводжується наданням студентом академічної довідки від закладу-партнера, на підставі якої відділ академічної мобільності формує перелік дисциплін для перезарахування. Ця інформація є розміщена на офіційному вебсайті ЗВО та доступною для всіх учасників освітнього процесу.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Проте робить перші кроки в даному питанні. На фокус-групах студенти розповіли, що їх активності у науковій діяльності (участь у конференціях, підготовка наукових публікацій та ін.) зараховуються у якості балів до певних дисциплін, викладачі виокремлюють певну кількість балів. Приклади: Дисципліна «Багатомірний аналіз даних в R» передбачає зарахування результатів дистанційного курсу «Introduction to R» з DataCamp як окремої форми проміжного оцінювання за умови надання відповідного сертифікату. Дисципліна за вибором «Комп'ютерна візуалізація даних» передбачає зарахування результатів дистанційних курсів «Data Visualization in R» з DataCamp та «Introduction to Data Visualization with ggplot2» з DataCamp як окремих форм проміжного оцінювання за умови надання відповідних сертифікатів.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ЗВО розроблені зрозумілі та деталізовані правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Також прописані чіткі правила прийому, з якими ознайомлені усі учасники освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Здобувачам не доносять інформацію про можливість участі в олімпіадах, написанні тез та наукових доповідей, вони дізнаються про такі заходи самостійно, тому рекомендується більше залучати здобувачів до наукової діяльності, стимулювати їх додатковими балами за таку активність. Попри те, що у ЗВО створені всі умови для академічної мобільності студентів, здобувачі ОП, проте здобувачі не долучаються до даної можливості. ЕГ рекомендує активніше залучати здобувачів до участі в академічній мобільності. У ЗВО не визнаються результати навчання отриманих у неформальній освіті. ЕГ рекомендує переглянути це питання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом Правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості самої освітньої програми, є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та доступні для вступників. Зазначені недоліки не справляють суттєвого негативного впливу на якість реалізації ОНП за критерієм 3 і вказують не стільки на необхідність усунення слабких сторін, скільки на шляхи подальшого удосконалення ОНП за цим критерієм. З урахуванням загальної доступності та зрозумілості правил вступу, наявності всіх необхідних умов для визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти тощо, ЕГ дійшла висновку про загальну відповідність ОНП вимогам за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Аналіз змісту ОНП та таблиці з самоаналізу ОНП показав, що для досягнення ПРН позначені як традиційні методи навчання (лекція, семінарське/практичне заняття, індивідуальні та творчі завдання, самостійна робота), так і інноваційні (кейс методи, підготовка презентацій, ділова гра, розробка проєктів). Аналіз робочих програм з ОК свідчить, що НПП ґрунтовно підходять до вибору форм, методів навчання, виписують їх в контексті досягнення ПРН у відповідному розділі (ОК: "Дизайн дослідження", "Методологія дослідження соціальних нерівностей", "Дослідницька парадигма в соціології"). Під час фокус-груп з НПП, гарантами, здобувачами, випускниками ЕГ отримала додаткову інформацію щодо форм і методів навчання. НПП розповіли про конкретні методи групової роботи, кейс методи, широке застосування методів інтерактивного навчання у дистанційному форматі, а також використання сучасного програмного забезпечення для аналізу емпіричних даних - R, SPSS, LISREL, OCA. Для дистанційного навчання НПП використовують ресурси та інструменти платформ Moodle, Zoom, Google meet, Youtube (розміщують запис лекцій) на фокус-групі підтвердили інформацію Куценко О., Судаков В., Туленков М., Цимбал Т., Горбачик А., Сидоров М.. Зокрема, Куценко О., Горбачик А. наголосили на необхідності застосування студентоцентрованого підходу в ОНП, бо студенти самі вимагають цього "вони інші". Здобувачі та випускники підтвердили інформацію про застосування зазначених вище методів та форм навчання. На ОНП реалізуються принципи академічної свободи для всіх учасників освітнього процесу. ЗВО створює всі умови та підтримує принципи академічної свободи (підтверджено на зустрічі з представниками адміністрації). Викладачі мають можливість вільно обирати форми, методи навчання та викладання, постійно оновлюють зміст навчально-методичних матеріалів за сучасним тенденціями розвитку соціологічної науки (підтверджено результатами фокус груп з викладачами, здобувачами). Здобувачі реалізують право академічної свободи через вибір навчальних дисциплін, обрання навчальних завдань, тем дослідницьких проєктів, курсових та кваліфікаційних робіт. Студенти для отримання інформації щодо освітнього процесу користуються активно сайтом факультету та системою Moodle. А от індивідуальним планом студенти не користуються та не обізнані з його структурою та функціями (підтверджено

результатами фокус груп з випускниками, здобувачами). Студентоцентризований підхід реалізується через постійну взаємодію зі здобувачами та наявність моніторингового опитування щодо якості викладання окремих навчальних дисциплін згідно з Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка, (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1469>). Щороку – моніторингове дослідження UniDOS. Додатково проводяться опитування студентів щодо задоволеності навчання на освітній програмі (<https://sociology.knu.ua/uk/magistratura-op-sociologiya/quality>), що представляє наявність активного зворотнього зв'язку зі здобувачами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час фокус-груп зі здобувачами та випускниками з'ясовано, що дійсно на початку семестру в рамках дисципліни викладач оголошує студентам інформацію щодо цілей, змісту ПРН за ОК, порядку та критеріїв оцінювання, системи накопичення балів. Студенти також додали, що без перешкод можуть переглянути цю інформацію на вебсайті факультету, власному електронному кабінеті, подивитися робочі програми за дисциплінами. НПП завжди відкриті до спілкування зі студентами та надають консультації. Така практика їх повністю влаштовує. Робочі програми ОК розміщені на сайті факультету <https://cutt.ly/1TfEO6t>, є у відкритому доступі та зміщують всю інформацію стосовно цілей, змісту, ПРН, критеріїв оцінювання та видів робіт за ОК. На факультеті існує затверджена процедура перегляду змісту РНП з урахуванням думок студентів ОП та студентського парламенту. Пропозиції стосовно ОП розглядаються на засіданнях факультету, кафедр та враховуються при вдосконаленні ОП. Соціологічна лабораторія факультету здійснює соціологічні опитування стосовно освітнього процесу (підтверджено на фокус-групі зі здобувачами, НПП, робочій групі ОНП, випускниками, представниками структурних підрозділів). Звіти за дослідженнями є у відкритому доступі (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=uk/zvity_pro_doslidzhennya).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час фокус-групи з академічним персоналом, викладачі наголосили на тому, що необхідним елементом сучасного навчання, особливо на магістерській ОНП є поєднання навчання та дослідження. НПП є науковцями-практиками, постійно розвиваються, долучаються до масштабних дослідницьких проєктів та дійсно використовують сучасні знання в рамках викладання дисциплін та наукової роботи зі студентами. На ОНП підтримується традиція науково-дослідної діяльності, яка сформована ще на початку 80-х років. У межах практик на ОНП здобувачі мають змогу здобути дослідницькі навички, проводити дослідження. (в межах договорів з дослідницькими установами України ІС НАНУ, КМІС, TNS-KANTAR та інші). ЕГ як додаткові докази надано копії договорів з базами практик магістрів. Гарант ОП зазначила, що здобувачі та викладачі мають змогу через програми співпраці з університетами Констанца (ФРН), Лунду (Швеція), Варшави (Польща), Сіднею (Австралія) реалізувати науково-дослідницьку діяльність. На факультеті соціології проводиться щорічний Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт “Аналіз соціальних даних 2021”, в якому студенти з ОП можуть взяти участь (<http://surl.li/aombc>)(підтверджено на фокус-групах з НПП, здобувачами). Здобувачі також мають змогу долучитися до наукових конференцій університету та факультету: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Проблеми розвитку соціологічної теорії»; Міжнародна конференція студентів та молодих науковців «Соціологія та сучасні соціальні трансформації»; Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих науковців «Шевченківська весна». Зокрема має публікації Вільхова М. “Дослідження соціально-демографічного портрета жителок та жителів мікрорайону.” (розміщено матеріали конференції <http://surl.li/aomed>). У межах виробничої (науково-дослідної) практики студенти брали участь в проєкті кампанії IPSOC (підтверджено на фокус-групі гарантом і студентами, надано додатковий доказ - договір з компанією). Зокрема має публікацію Гресь К. “Посколоніальні виміри мовної стійкості” (розміщено матеріали конференції <http://surl.li/aomed>). В межах виробничої (науково-дослідної) практики студенти долучаються до дослідження та по закінченні презентують результати звіту (підтверджено на фокус-групі гарантом і студентами, роботодавцями).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП кафедри є авторитетними науковцями, експертами та практиками з теоретичної та емпіричної соціології. Вони поєднують як академічну роботу, так і практичну. Беруть участь у міжнародних наукових форумах, конференціях, грантових дослідницьких проєктах (підтверджено табл. 2). НПП мають тісні наукові зв'язки з закордонними науковцями. Про що свідчать відкриті лекції соціологів із світовим іменем, що проводяться на факультеті (Науковий лекторій: <https://sociology.knu.ua/uk/naukovi-lektoriyi>). За результатами наукових стажувань НПП оновлюють зміст ОК. Гарант зазначив на зустрічі, що ОК “Моделювання та прогнозування соціальних процесів” змінилась після підвищення кваліфікації доцентом Сидоровим М. (гарант ОНП), що призвело до розробки НМК; після опанування низки онлайн курсів з аналізу даних у R було внесено зміни в ОК «Багатовимірний аналіз даних у R». Після семінарів з колегами міста Констанц (<https://sociology.knu.ua/uk/naukovi-lektoriyi>) були структурно оновлені дисципліни «Методи аналізу нечислових даних в соціології», «Spatial Data Analysis in R». Після стажування у

Лундському університеті (Швеція) оновлена дисципліна «Методологія дослідження соціальних нерівностей» (проф. Куценко О.). НПП мають змогу проходити стажування на міжнародних освітніх платформах, так доцент Сидоров М. (гарант ОНП) пройшов курс підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів COURSERA, Johns Hopkins University 2021, Practical Machine Learning (підтверджено табл. 2). Також, НПП зазначили, що комунікують зі світовою науковою спільнотою через соціальні мережі, беруть участь в обговоренні актуальних проблем. ЕГ відмічає вагомим фактором для можливостей осучаснення змісту освітнього процесу, що в робочих програмах за ОК здобувачам надається посилання на сучасну наукову літературу. Ресурси бібліотек факультету та загальноуніверситетської постійно оновлюються, відкритий доступ до баз даних Scopus, Web of science та інші (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/online/db/scopus.php>). Відкритий доступ до всіх бібліотечних ресурсів підтверджено на зустрічах з НПП, студентами, випускниками.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Питання інтернаціоналізації є інституційною політикою ЗВО. Університет має потужні ресурси та можливості для наукових досліджень пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності. В університеті діє офіс академічної мобільності (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=1703&lang=en). На сайті офісу є у відкритому доступі інформація про програми академічної мобільності. Дієвість програм підтверджено на фокус - групі з представниками структурних підрозділів. Потужний бібліотечний фонд, на факультет соціології дозволяє залучати студентів до світової наукової спільноти. Є можливості комунікації через соціальні мережі та долучатися до обговорення соціологічних проблем на глобальному рівні (підтверджено на всіх зустрічах). Гарант ОНП на зустрічі розповів, що студенти ОНП «Соціологія» брали участь у наукових лекторіях, що організовувались фахівцями з університету м. Констанц (Німеччина) <https://sociology.knu.ua/uk/naukovi-lektoriyi>. В університеті діють програми подвійних дипломів, академічної мобільності, але студенти ОНП не долучаються до них. Одна з причини, що була озвучена - це подвійна зайнятість, робота навчання (підтверджено на фокус-групі здобувачі). НПП є членами Міжнародної соціологічної асоціації та Європейської соціологічної асоціації. ЗВО регулярно організовує зустрічі й інші заходи щодо інформування про можливості навчання і стажування в Україні та за кордоном. Факультет у соціальній мережі Фейсбук має свою сторінку (<https://www.facebook.com/groups/357858547590315>), одна з найбільшою кількістю підписників в Україні, яка використовується як майданчик зв'язку між студентами, випускниками, викладачами та роботодавцями. Там публікуються інформації про вакансії в нашій сфері, описуються особливості роботи різних кампаній, це ще й дискусійна панель. Постійно оновлюється інформація на сайті ЗВО, проте в останній рік стажування і підвищення кваліфікації реалізовувалось дистанційно.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

На ОНП зміст, форми та методи навчання відповідають тенденціям розвитку світової соціологічної науки. Університет має потужний ресурс для академічної мобільності. Вдало реалізує програми подвійних дипломів. Здобувачі, НПП мають доступ міжнародних інформаційних ресурсів та баз даних. Здобувачі дійсно мають можливість отримати інформацію стосовно навчальних дисциплін в умовах карантину. Дієва система дистанційної комунікації. Стала практика моніторингових опитувань всіх учасників освітнього процесу за ОНП через систему UNIDOS для підвищення якості освіти. Університетом і зокрема соціологічним факультетом сформоване середовище, щодо поєднання навчання, викладання, наукових досліджень та інтернаціоналізації діяльності. Оновлення змістових компонентів окремих ОК успішно реалізується.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Суттєвих недоліків ЕГ за критерієм не виявлено. ЕГ рекомендує запровадити безпосередньо на ОНП програми академічної мобільності та мотивувати студентів долучитися. Покращити обізнаність здобувачів про індивідуальний план студента.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання, що застосовуються на ОНП дозволяють досягти цілі та основні ПРН та відповідають світовим тенденціям розвитку соціологічної науки. ОНП в цілому забезпечує поєднання дослідження та навчання, за рахунок підвищення кваліфікації НПП, потужної практичної складової та застосування сучасного програмного забезпечення в навчальному процесі. Результати численних опитувань свідчать про високу якість викладання на ОНП. В ЗВО успішно реалізується принцип поєднання навчання і дослідження відповідно до цілей та змісту ОНП, залученням магістрантів до наукової, проєктної роботи на факультеті соціології, злагодженої чіткої взаємодії та співпраці зі стейкхолдерами щодо змістовного наповнення та оновлення ОНП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу КНУТШ від 31.08.2018 р. № 716-32 (<https://cutt.ly/7R98Hb1>) та Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу (<https://cutt.ly/fR98OK2>), які оприлюднені на офіційному вебсайті КНУТШ (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>), частково – вебсайті факультету соціології (<https://sociology.knu.ua/>). У Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ визначено, зокрема, основні контрольні заходи, систему оцінювання результатів навчання та присвоєння кваліфікації, процедуру повторного навчання та повторного складання підсумкових форм контролю, процедуру перезарахування результатів вивчення навчальних дисциплін та ін. Крім цього у ЗВО є інші локальні акти, які регулюють ці питання: наказ ректора «Про особливості організації освітнього процесу у 1 семестрі 2020/2021 навчального року» від 27.08.2020 р., № 55 (<https://cutt.ly/GR9UuEu>), наказу «Про особливості організації освітнього процесу у 2 семестрі 2020/2021 навчального року» від 29.12.2020 р., № 855-32 (<https://cutt.ly/HR3ePLz>), Тимчасовий порядок проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ (<https://cutt.ly/bR9UzQN>) та ін. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання прописані також в ОНП «Соціологія». Проведений ЕГ аналіз РНП засвідчує наявність у них опису процедури проведення контрольних заходів (критерії, вимоги, шкала оцінювання навчальних досягнень здобувачів (<https://sociology.knu.ua/uk/magistratura-op-socialni-tehnologiyi>)). Під час проведення фокус-груп зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було виявлено, що інформація про різні форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів за ОНП є повною, чіткою і публічною для будь-якого здобувача ОНП «Соціологія». Аналіз нормативної бази ЗВО та матеріалів, розміщених публічно, а також робота ЕГ з Гарантом ОНП, НПП і здобувачами засвідчили, що контрольні заходи у межах навчальних дисциплін чіткими, зрозумілими та дозволяють повною мірою встановити результати навчання, комплексно перевірити досягнення ПРН. У відомостях СО названі конкретні види контрольних заходів щодо кожної з навчальних дисциплін. Так, для дисципліни «Дослідницькі парадигми в соціології» поточними видами контролю є презентація аналітичного звіту; «Моделювання та прогнозування соціальних процесів» – підготовка та презентація доповідей за моделями; «Багатовимірний аналіз даних у R» – тестові завдання, дослідження з використанням факторіального дизайну; «Дизайн дослідження» – груповий дослідницький проєкт, його презентація та рецензія; «Аналіз соціальних мереж / Social Networks Analysis» – підсумковий аналітичний звіт, презентація результатів; «Методологія дослідження соціальних нерівностей» – підготовка есеї та аналітичної записки, командний дослідницький проєкт та ін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 054 «Соціологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для другого (магістерського) рівня ступеня вищої освіти затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 05.01.2021 № 14 та введений в дію з 01.09.2021 р. (<https://cutt.ly/VR9P3WY>). У зв'язку з його затвердженням в КНУТШ діюча ОНП «Соціологія» приведена у відповідність до вимог стандарту, її нова редакція розглянута і затверджена на засіданні Вченої ради ЗВО 05.04.2021 р. (протокол № 13) та введена в дію наказом ректора від 07.04.2021 р. за № 217-32 (https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/ep_sociology_2021.pdf). Стандартом та ОНП «Соціологія» передбачено, що атестація здобувачів вищої освіти освітньо-наукової програми (починаючи зі вступників 2021 року) «здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи». Здобувачі, що завершують навчання у 2021-2022 н.р., будуть складати додатково комплексний кваліфікаційний іспит зі спеціальності «Соціологія», що було передбачено ОНП у редакції від 26.12.2019 р. (<https://sociology.knu.ua/sites/default/files/newsfiles/magsoco.pdf>) та складеним відповідно до неї навчальним планом. У редакції ОНП 2021 р. результати навчання, що підтверджувалися успішним складанням комплексного підсумкового іспиту зі спеціальності «Соціологія» були перенесені на інші форми підсумкового контролю навчальних дисциплін, виробничу (науково-дослідну) практику та кваліфікаційну роботу магістра.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають

процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Інформація про контрольні заходи та форми атестації, зміст і порядок проведення форм поточного та семестрового контролю, оцінювання практик, умови допуску до семестрового контролю, критерії оцінювання результатів та порядок їх документування, регулюється у Положенні про організацію освітнього процесу КНУТШ (<https://cutt.ly/GR98pZh>) від 31.08.2018 р. Аналіз документу підтвердив чіткість формулювань, а зустрічі з НПП, представниками студентського самоврядування та здобувачами засвідчили їх розуміння учасниками освітнього процесу. ПРН із критеріями оцінювання визначені для ОНП загалом та кожного її освітнього компонента окремо, фіксуються у РНП та силабусах. НПП повідомляють здобувачам інформацію про обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий контроль, терміни та форми проведення поточного контролю, виконання індивідуальних завдань, критерії оцінювання вже на першому занятті з навчальної дисципліни. Така практика, а також публічне ознайомлення здобувачів з прикладами завдань поточного і семестрового контролю сприяє об'єктивності екзаменаторів, запобіганню і врегулюванню конфліктних ситуацій. У разі наявності скарг від студентів щодо необ'єктивності поточного чи підсумкового оцінювання, за рішенням декана створюється комісія (заступник декана з навчальної роботи, завідувач кафедри та НПП). Подібна процедура застосовувалася на ОНП «Соціологія», про що ЕГ повідомили здобувачі під час фокус-групи. Положенням про організацію освітнього процесу регламентовано порядок повторного проходження контрольних заходів. На ОНП «Соціологія» повторне складання підсумкових форм контролю у 2020-2021 н.р. застосовувалося з дисциплін «Методи аналізу нечислових даних в соціології» (іспит), «Соціальні технології для громадського сектору» (залік). ЕГ ознайомилася з різними практиками ЗВО щодо врегулювання конфліктних ситуацій, з досвідом запровадження правил та процедур академічної доброчесності. Вченою радою університету 02.03.2020 р. прийнято Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНКТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>). Також у ЗВО створено Комісію з етики, конференцією трудового колективу 27.12.2017 р. ухвалено «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://cutt.ly/XR9F2E2>), яким визначено загальні принципи та норми етичної діяльності, а також політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Параграфом 4 Кодексу регулюються питання насильства, агресії та сексуальних домагань. Процедура апеляції визначена у Положенні про Апеляційну комісію КНУТШ (<https://cutt.ly/cR98hsV>). Під час проведення фокус-групи зі здобувачами вищої освіти було виявлено, що на ОНП «Соціологія» були випадки оскаржень студентами процедури проведення та результатів оцінювання, які вирішені відповідно встановленої ЗВО процедури.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Основними нормативними актами за допомогою яких формується культура академічної доброчесності, забезпечується практика виявлення та запобігання академічного плагіату, є Статут університету (<https://cutt.ly/jR97GwQ>) та Етичний кодекс університетської спільноти від 27.12.2017 р. (<https://cutt.ly/XR9F2E2>). Стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ від 31.08.2018 р. (<https://cutt.ly/BR9N1Co>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ від 02.03.2020 р. (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1352>), а також Антикорупційною програмою КНУТШ від 25.05.2015 р. (<https://cutt.ly/rR9MrPq>). Наказом ректора від 6.02.2020 р. запроваджено Систему виявлення та запобігання академічному плагіату у КНУТШ (<https://cutt.ly/DR9MihK>). У документах сформульовані загальні етичні принципи та норми поведінки, стандарти доброчесності, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу, а також детально розписана процедура оскарження рішень про встановлення порушень академічної доброчесності та відповідальності здобувачів вищої освіти та НПП. Рішенням Вченої ради КНУТШ (2019 р.) створено Комісію з питань етики, яка наділена правом одержувати та розглядати заяви щодо порушення відповідних норм. Забезпечення академічної доброчесності на ОНП здійснюється шляхом реалізації заходів, що передбачені Антикорупційною програмою КНУТШ (<https://cutt.ly/rR9MrPq>), Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату в КНУТШ (<https://cutt.ly/tEJoVcw>). Це насамперед ознайомлення магістрантів з вимогами Закону України «Про вищу освіту», та локальних актів КНУТШ; проведення лекцій, семінарів, тренінгів щодо неприпустимості порушення норм академічної доброчесності та його наслідків; наявність відповідних тем у РНП навчальних дисциплін «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» та «Професійна та корпоративна етика». Перевірка творчих робіт, звітів з практик студентів упродовж семестру здійснюється НПП через відкриті системи онлайн-перевірки на плагіат. Під час проведення підсумкового контролю у дистанційній формі йде постійний відео та аудіо запис (Google Meet або Zoom) та моніторинг процесу (контроль проводиться у системі Moodle.) Обов'язковою для всіх здобувачів є перевірка кваліфікаційних робіт за допомогою сервісу Unicheck, чим офіційно займається створений при Науковому парку Центр антиплагіату (<https://scp.knu.ua/ua/perevirytu-na-plahiat>) Під час проведення фокус-груп було виявлено, що здобувачі, представники студентських організацій та НПП мають високий рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності та наслідків у випадку її порушення. Реакція КНУ здійснюється виключно у правовому полі. 2020-2021 н.р. Богдан А. 2 к маг. «Соціологія» (бюджет) – не склав комплексний іспит (був виявлений плагіат у творчому завданні і воно не було зараховано), тому не допущений до захисту кваліфікаційної роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони. Впродовж багатьох років КНУТШ здійснює системну роботу щодо розбудови освітнього середовища, яке базується на принципах академічної доброчесності та нетерпимості до її порушень. У ЗВО діють реальні механізми виявлення порушників академічної доброчесності, процедури відповідальності щодо осіб, які порушили норми академічної доброчесності, чимала кількість заходів інформаційно-просвітницького характеру на тему академічної доброчесності. Контрольні заходи, критерії оцінювання, форми атестації, процедура апеляції є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими. Спостерігається високий рівень обізнаності учасників освітнього процесу у процедурах, які регулюють контрольні заходи, оцінювання та академічну доброчесність. Позитивні практики. У КНУТШ наявна єдина програма перевірки кваліфікаційних робіт магістрів на плагіат. Для здобувачів ОНП «Соціологія» за другим рівнем вищої освіти проводяться заняття, які мають на меті вироблення навичок для уникнення плагіату у завданнях з навчальних дисциплін та магістерських роботах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони. Інформація про академічну доброчесність розміщена на багатьох вкладках КНУТШ, що створює додаткові незручності для здобувача у процесі її пошуку для ознайомлення. Рекомендації. За можливості уніфікувати та систематизувати всю інформацію про академічну доброчесність у КНУТШ на одній вкладці вебсайту ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики ОНП у контексті критерію 5 (системна робота щодо розбудови освітнього середовища на принципах академічної доброчесності контрольні заходи, критерії оцінювання, форми атестації, процедура апеляції є чіткими, зрозумілими, валідними та заздалегідь оприлюдненими) та враховуючи виявлені слабкі сторони, які мають організаційно-технічний характер й істотно не впливають на впровадження ОНП, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Соціологія» спеціальності 054 «Соціологія» відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час роботи ЕГ було підтверджено, що академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОНП «Соціологія», забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. Група забезпечення ОНП «Соціологія» представлена потужним складом науковців-соціологів, серед яких 8 д-рів соціол. н. та 9 кандидати соціол. н. Окрім того, на ОНП викладають, 2 канд фіз.-мат. н., 2 канд. філос. н., 1 канд. юрид. н., 1 канд. філолог. н., що відповідає засадам міждисциплінарності. За результатами роботи ЕГ було встановлено, що НПП систематично долучаються до різних форм підвищення своєї кваліфікації, залучені до ряду міжнародних проєктів, беруть участь у наукових конференціях, семінарах. Особливо варто відзначити проходження ними закордонних стажувань, ряд наукових публікацій у рейтингових соціологічних виданнях, авторство монографій та підручників (ряд з позицій з рекомендаціями МОН). Аналіз змісту показників науково-дослідницької діяльності НПП представлений в табл. 2 відомостей СО свідчить про: 1) повну відповідність НПП тим ОК, які вони забезпечують; 2) дотичність публікацій до навчальних дисциплін, що викладаються. Серед НПП представлені, голова та члени Спеціалізованої вченої ради Д 26.001.30 із захисту кандидатських та докторських дисертацій з соціології, яка функціонує КНУТШ; наукові керівники захищених докторських і кандидатських дисертацій; керівники та учасники вітчизняних і закордонних проєктів (Куценко О. Д. «Сприйняття соціальних нерівностей в українському суспільстві», «Діагностика соціального напруження у порівняльному регіональному контексті»; Савельєв Ю.Б. держбюджетної теми № 16БФ017-01 «Методика моніторингу стану та міжрегіональних відмінностей соціальної напруженості в українському суспільстві»; Малес Л.В. проєкту «Historical cultures in transition: memory, history and identity»); голови та члени журі студентської олімпіади з соціології, всеукраїнського конкурсу наукових робіт та конкурсу «Кращий молодий соціолог року», Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт "Аналіз соціальних даних" / "Social Data Analysis" SDA; редактори та члени редколегій, як фахових журналів («Соціологія: теорія, методи, маркетинг», «Український соціум», «Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки»), так і закордонних журналів, що реферуються

WOS та Scopus (International Sociology, SAGE, "Corvinus Journal of Sociology and Social policy"); розробник ОСА – програмного забезпечення для аналізу соціальних даних; член секції соціально економічних наук Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки (Горбачик А.П.); Голова секції з суспільно-гуманітарних наук Наукової ради Національного Фонду досліджень України (Куценко О.Д.); експерт Міжгалузевої експертної ради з вищої освіти при Акредитаційній комісії МОН України, член 302 підкомісії НМК №14 МОН України (Сидоров М.С. Гарант ОНП). Члени правління та члени Соціологічної Асоціації України.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Статут КНУТШ (п. 7.6. - <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>) та п. 1.7 Порядок конкурсного відбору на посади в КНУТШ, прийнятого у 2016 р. Вченою радою Університету (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=184>) визначають порядок і процедуру конкурсного добору викладачів. В цих документах представлені вимоги, процедурні моменти щодо претендентів на посади. Заміщення вакантних посад реалізується з урахуванням науково-педагогічного стажу, якості педагогічної роботи, досвіду і якості результатів науково-дослідницької діяльності (зокрема наукових статей і їх представленості у Scopus і WoS). Важливо відзначити, що під час проведення конкурсного відбору звертається увага на науково-дослідні та навчально-методичні досягнення претендентів, якість викладання (за оцінкою прочитаної лекції), потенціал для розвитку ОНП та факультету, функціональні обов'язки з місць попередньої роботи. За цими ж характеристиками визначають відповідність науковому напрямку кафедри та дисциплінам, викладання яких нею забезпечується чи забезпечуватиметься. При укладанні повторних контрактів також враховується думка студентів, сформована за результатами опитування (важливий елемент студентоорієнтованого підходу). В цілому НПП підтвердили свою обізнаність щодо процедури конкурсного добору на посади, вважають цю процедуру прозорою і справедливою.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Інформація про залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу підтвердилася на фокус-групі з роботодавцями. У якості додаткових доказів ЕГ було надано копії договорів про співпрацю з рядом організацій: Інститут соціології НАНУ; компанія «РЕПУТЕЙШН КЕПІТАЛ»; ТОВ Umbrella Research»; Компанії «Q&Q»; «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»; Департамент соціальних та соціально-політичних досліджень IPSOS в Україні; Fozzy Group; Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва; Інститут соціальних технологій «Соціополіс»; телеканал «Україна». Варто відзначити, що предметом деяких з договорів є організація практики для студентів другого рівня вищої освіти та їх працевлаштування. Важливо відзначити напрямки співпраці є корисними для здобувачів другого рівня, а саме: обмін науковою інформацією, спільна діяльність з організації конференцій, круглих столів, емпіричних досліджень, спільна участь у програмах та проектах, проведення гостьових лекцій та тренінгових програм та ін. Більшість з роботодавців, які брали участь у фокус-групі, є представниками організацій, з якими укладено угоди. Вони підтвердили свою участь у неформальних обговореннях змісту ОНП «Соціологія». Роботодавці відзначили практичну спрямованість представленої ОНП, опанування новітніх програм обробки інформації (зокрема BigDate, програма R). Також роботодавці підкреслили, що здобувачі ОНП володіють і теоретичною підготовкою, знанням англійської мови, здатністю формування висновків на основі аналізу соціологічної інформації, що дає можливість долучатися до написання якісних проектів, які вони (роботодавці) подають на конкурси і реалізують. Зі слів роботодавців, однією з важливих форм їх співробітництва у межах підготовки магістрів з соціології в КНУТШ є їх працевлаштування, потрапляння в кадровий резерв роботодавців за результатами проходження ними практики, рекомендацій викладачів. Також роботодавці підтвердили, що долучаються до участі у формі спонсорів у проведенні конкурсів на факультеті (зокрема конкурсу «Аналізу соціальних даних»), є організаторами бізнес-сніданків, воркшопів, стажувань зі студентами, які дають можливість здобувачам проявити себе і працевлаштуватись.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ відзначила залученість професіоналів-практиків до освітнього процесу за даною ОНП у формах лекцій, майстер-класів, тренінгів в межах наукового семінару (щомісяця) та наукового лекторію факультету (на підтвердження цього у відомостях СО надані актуальні посилання) (<https://sociology.knu.ua/uk/naukovi-lektoriyi> ; <http://www.soc.univ.kiev.ua/uk/nauka> ; <https://sociology.knu.ua/uk/news/vikoristannya-sml-social-media-listening-usocialnih-doslidzhennyah-na-prikladi-youscan> ; <https://sociology.knu.ua/uk/news/14-go-lystopada-anastasiya-fitisovaprochytaye-vidkrytu-lekciyu-migracijni-trendy-v-suchasniy>). Важливим є те, що викладачі-практики залучені до забезпечення окремих ОК на ОНП «Соціологія» на постійній основі: проф. Куценко О.Д., (керівниця ряду міжнародних проектів), доц. А. Горбачик (який протягом 2004-2014 рр. був національним координатором міжнародного проекту «European Social Survey»), Сидоров М.В. (Заступник голови оргкомітету Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт "Аналіз соціальних даних" / "Social Data Analysis " SDA (2017- 2021). ЕГ відзначила залученість зовнішніх роботодавців до викладання і до роботи у складі екзаменаційних комісій шляхом погодинної оплати їх праці, а також за сумісництвом. У 2021 році ним був головний науковий співробітник ІС НАНУ В.П. Степаненко, у 2020 році - завідувач відділу соціальних структур Інституту соціології НАН С.О. Макеєв. До

проведення відкритих лекцій запрошуються працедавці В. Паніотто: "Exit poll розвиток і методика проведення" 2020.10.20 (<https://www.youtube.com/watch?v=bwvTPdVb81A>) Kjell Nilsson: "Transformation of the Nordic Welfare States: gender issues" 29.10.2019 (<https://www.youtube.com/watch?v=wsdznoCJNtA>). Роботодавці залучені до підготовки за представленою ОНП, зокрема через щорічний конкурс «Аналіз соціальних даних» (відбувається вже 5 років), де спонсорами виступають роботодавці, які є членами журі. За результатами представлених робіт відбувається неформальна зустріч з роботодавцями, де обговорюються проблемні питання в підготовці здобувачів.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

На базі КНУТШ сформовано комплексну інституційну основу для сприяння професійному розвитку НПП, що ґрунтовно представлено у відомостях СО із відповідними посиланнями на відповідні документи ЗВО. Факультет соціології має ряд угоди про співпрацю з рядом закордонних ЗВО (Лундським університетом <https://drive.google.com/file/d/1mntbJ3BGdO7IxrGMU2Sfvtyc69vhoVCF/view>, Жешувським університетом <https://drive.google.com/file/d/1c862-TrMaKMtAkNIofQRUxiiyrOIPF/view>, School of Advanced Social Studies, Nova Gorica (Slovenia) https://drive.google.com/file/d/1o5k7qlLCfo8UT6nB_74htuhMdep86Yrn/view, Будапештським університетом імені Матяша Корвіна <https://drive.google.com/file/d/1OTyGy8N-XSunTR9MObpIDBVdNESonrfo/view>, Університетом Мальти https://drive.google.com/file/d/1jyPoH-FL6uQq23-P_B3lW5kvBnlCOZlJ/view, Технічним університетом Сіднея <https://drive.google.com/file/d/1T6FoNcK7syE-Ok-b8hLUFOJ3rvo7MYng/view>, Erasmus+ Programme <https://drive.google.com/file/d/1uDQNI8nDHUj02EAJDkLW5KwxMtcVopVo/view>). Практично кожна угода про співпрацю підкріплена стажуванням або академічної мобільності НПП, що викладають на ОНП «Соціологія» (відповідно до звіту СО). На фокус групі НПП підтвердили свій досвід успішного використання цих можливостей, що також знаходить підтвердження у сертифікатах та свідоцтвах про стажування, наданих Еґ у якості додаткових доказів. Викладачі зазначили, що в Університеті діє налагоджена система донесення інформації про відкриті конкурси та програми академічної мобільності, стажувань і підвищення кваліфікації НПП, участі у міжнародних проєктах та ін. Ця інформація висвітлюється на сайті ЗВО (<http://science.univ.kiev.ua/konkursy-vid-nfdu/> <http://science.univ.kiev.ua/granty/> <http://science.univ.kiev.ua/finance/finance/>), а також робиться розсилка за факультетами. Для підвищення фаховості викладачів на факультеті щомісячно проводяться наукові семінари, діє науковий лекторій з гостьовими відкритими лекціями та воркшопами, в карантинних умовах все відбувається в онлайн формі. В Університеті функціонує Центр іноземних мов, який надає можливості сертифікованого вдосконалення мовних компетентностей <https://langcenter.knu.ua>. Це значно полегшує процес мовної підготовки та сертифікації НПП на підтвердження рівня B2, необхідних для отримання вчених звань доцента і професора.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Еґ відзначає дію у КНУТШ розгорнутої системи як матеріального, так і нематеріального стимулювання розвитку викладацької майстерності та заохочення НПП. На фокус групах з НПП було підтверджено проведення конкурсу та присвоєння почесного звання "Кращий викладач року" (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=72>). Серед НПП, що викладають на ОНП «Соціологія», були відзначені Бабенко С. (2017), Цимбал Т. (2018). Дана відзнака супроводжується і матеріальним стимулюванням у розмірі 1 посадового окладу. НПП в КНУТШ отримують почесні відзнаки та нагороди МОН та НАПН України. Так, з НПП, що викладають на ОНП «Соціологія», були нагороджені М. Сидоров (Нагрудний знак МОН України «Відмінник освіти»), М., В. Чепак, А. Горбачик та О. Куценко (медалі ім. Богдана Кістяківського «За видатний внесок у розвиток соціології» – найвищою відзнакою Соціологічної асоціації України), М. Туленков (подяка ректора). На фокус-групах керівним складом ЗВО і НПП Еґ підтвердила кварталне преміювання викладачів за публікаційну активність. В Університеті діє можливість безплатної публікації монографій та підручників у Видавничо-поліграфічному центрі КНУТШ. Реалізується доплата за читання навчальних курсів іноземною мовою. В умовах он-лайн навчання в університеті було проведено низку тренінгів, які присвячені опануванню інтерактивними панелями (дошками), курс підвищення кваліфікації та розвитку педагогічних компетентностей викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Потужне забезпечення ОНП НПП, а саме відомі в Україні та за її межами доктори та кандидати соціологічних наук, які є знаними теоретиками та практиками в галузі «Соціології». Сильною стороною при цьому слід вважати володіння НПП програмами аналізу соціологічної інформації, які успішно використовуються при підготовці здобувачів. Залученість роботодавців до організації та реалізації ОНП «Соціологія», що підтверджено змістом укладених угод та широким спектром їх реалізації. До ОНП «Соціологія» залучені професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців, які працюють на ОНП як на постійній основі, так і у формі сумісництва. Позитивним є також наявність аспірантури за даною ОНП, можливість функціонування разових рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій з соціології. Сильною стороною ОНП є наявність ряду діючих угод про співпрацю з закордонними ЗВО, угоди про співпрацю, що сприяє професійному розвитку НПП. ЗВО стимулює створює умови для розвитку викладацької майстерності. Особливо варто відзначити проведення конкурсу "Кращий

викладач року”, де важлива залученість думок здобувачів; можливість на безоплатній основі публікацій підручників та монографій НПП у Видавничо-поліграфічному центрі КНУТШ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін та недоліків не виявлено

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на представлені сильні сторони та позитивні практики, експертна група дійшла висновку, що ОНП повністю відповідає якісним характеристикам критерію 6. ОНП має унікальний досвід за цим критерієм, який полягає у наступних практиках: 1) залучення викладачів-практиків до забезпечення окремих ОК на ОНП «Соціологія» на постійній основі; 2) високий рівень володіння НПП програмами аналізу соціологічної інформації; 3) високий науково-педагогічний потенціал НПП, що впливає на підготовку конкурентних на ринку праці випускників за даною ОНП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Виявлено, що у ЗВО достатнім є забезпечення навчальними аудиторіями, кабінетами, обладнанням та устаткуванням, необхідним для виконання освітньої програми. ЗВО забезпечений всіма необхідними об'єктами соціальної інфраструктури. Діють гуртожитки для студентів та викладачів з блочною системою та комфортними умовами проживання (що підтвердили здобувачі на відповідні фокус-групі). У вільному доступі бібліотечні друковані та електронні ресурси, електронні наукові видання. У бібліотеці є вільний безоплатний доступ до міжнародних наукометричних баз даних. Дані, наведені в відомостях про самооцінювання щодо інфраструктури, обладнання тощо перевірені та відповідають дійсності Програмне забезпечення на ОНП відповідає ліцензійним вимогам та вимогам провадження освітньої діяльності.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факт безоплатного доступу викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, підтверджено із зустрічі зі студентами та викладачами. Наявність інформаційних ресурсів потрібних для навчання в межах ОНП в достатній кількості та є у вільному доступі. Доступ до технічного обладнання, комп'ютерного кабінету, бібліотеки є безоплатним. Ним має право скористатись кожен член університету. На фокус-групах було підтверджено інформацію надану у відомостях СО. Адміністрація факультету проводить зустрічі зі студентами, з метою виявлення потреб та інтересів студентів. На факультеті діє Студентський парламент, який здійснює моніторинг потреб студентів та досліджує рівень задоволеності освітніми послугами. З'ясовано, що матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім та сприяють досягненню цілей, завдань, програмних результатів навчання, але водночас відчутною є потреба в покращенні програмного забезпечення з обробки соціологічних даних.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Навчальні корпуси з аудиторіями та кабінетами відповідають існуючим санітарним нормам та є безпечними для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Підтверджено, що ЗВО дає можливість задовольнити потреби та інтереси

здобувачів вищої освіти. Низка положень КНУТШ регулюють поведінку та умови навчання та проживання для забезпечення безпеки освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти: Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 року (від 25 червня 2018) містить заходи з соціально-педагогічного супроводу для забезпечення сприятливих умов навчання (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>), Правила внутрішнього розпорядку КНУТШ (<http://www.prof.univ.kiev.ua/prof/2011-06-14-16-17-19/2011-06-24-09-01-42/634-2015-03-02-18-09-54.html>), Положення про студентське містечко та студентський гуртожиток КНУ, правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках університету (<https://studmisto.knu.ua/documents/regulation-documents/257-pravylavnutrishnohorozporiadku>). Студенти для доступу до роботи з ПК, та перед практиками, проходять інструктаж з техніки безпеки. У КНУТШ функціонує добре оснащена клініка (<http://univ.kiev.ua/ua/departments/uc>) для співробітників, НППП та здобувачів освіти. Створена психологічна служба для підтримки та надання допомоги студентам, співробітникам та НПП <https://psyservice.knu.ua/>, функціонує Інститут психіатрії Університету <http://univ.kiev.ua/ua/departments/psychiatry>. Університет співпрацює зі студентським самоврядуванням з питань удосконалення освітнього процесу. Загалом ЗВО є безпечним для всіх учасників освітнього процесу, навчальні приміщення відповідають санітарним та будівельним нормам, що створює безпечне середовище для життя здобувачів вищої освіти. При зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що освітнє середовище задовольняє їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Для гарантування високої якості вищої освіти у ЗВО проводяться дослідження з питань університетської діяльності, вони допомагають виявити проблеми студентів і вдосконалити освітній процес. Переважно опитуваннями займається студентське самоврядування. На сторінці ЗВО надається інформація про актуальні опитування з посиланнями для заповнення анкет, а також висвітлюються результати опитувань (http://unidos.univ.kiev.ua/?q=zvity_pro_doslidzhennya). Для інформаційної підтримки були створені Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<http://www.univ.kiev.ua/ua/dep/molod-center>), Відділ академічної мобільності (<https://knu.ua/ua/dep/academic-mobile>). Також на фокус-групах здобувачі розповіли про діяльність відділу сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками (<http://jobs.knu.ua>), на зустрічі з випускниками дізнались, що даний відділ продовжує роботу зі студентами після завершення навчання, проводить опитування та цікавиться працевлаштуванням. Для моніторингу різних аспектів студентського життя в університеті, за тісної співпраці з факультетом соціології, функціонує загальноуніверситетська Навчальна лабораторія соціологічних та освітніх досліджень (<https://sociology.knu.ua/uk/department/navchalna-laboratoriya-sociologichnyh-ta-osvitnih-doslidzhen>), яка забезпечує моніторинг якості освітніх програм, та при кафедрі методології та методів соціологічних досліджень Лабораторія прикладних соціологічних досліджень (<https://sociology.knu.ua/uk/laboratoriya-rykladnyhsociologichnyhdoslidzhen>), яка забезпечує проведення моніторингового дослідження UniDOS, ця інформація підтвердилась на зустрічах зі студентами та викладачами. За консультативною підтримкою здобувачі без проблем можуть звернутися до викладачів, кураторів груп або представників студентського самоврядування. На фокус-групах також з'ясовано, що достатню інформаційну підтримку здобувачів забезпечує сайт ЗВО, сторінка випускової кафедри, сторінки факультету у соціальних мережах. Все це дозволяє безперешкодно та швидко з'ясувати питання, пов'язані з уточненням та/або нестачею певної інформації.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Огляд матеріально-технічної бази ЗВО, а також спілкування з учасниками різних фокус-груп дозволили переконатися, що в цілому ЗВО докладає зусиль щодо створення належних умов для навчання здобувачів з особливими освітніми потребами. Новий корпус ЗВО не має сходинок і обладнаний ліфтом. Туалетні кімнати адаптовані під потреби здобувачів з інвалідністю. Гуртожиток оснащений пандусом. Директор Наукової бібліотеки, який був присутній на зустрічі із сервісними службами, зауважив, що у розпорядженні бібліотеки є видання, написані шрифтом Брайля. Для осіб з особливими освітніми потребами використовується індивідуальний підхід за потреби, та всебічна підтримка від керівництва ЗВО, викладацького складу та здобувачів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

При проведенні фокус-групи зі здобувачами було виявлено, що у разі виникнення будь-якої конфліктної ситуації, вони мають право і можуть безперешкодно звертатись по допомогу до вищого керівництва ЗВО, до представників студентського самоврядування кураторів академічних груп. Проте, за словами здобувачів, такі випадки не виникали. На фокус-групах було підтверджено, що інформація, надана у звіті СО є правдивою. Порядок і процедури врегулювання конфліктних ситуацій у сферах запобігання корупції та врегулювання конфлікту інтересів, протидії дискримінації, сексуальним домаганням та регулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища, конфліктів в освітньому процесі регулюється Положенні про організацію освітнього процесу

у КНУТШ http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf Порядку вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/wpcontent/uploads/2020/02/%D0%BF%D0%B4%D1%84.pdf>), введеному у дію наказом Ректора №105-32 від 14.02.2020 р. Конфліктні ситуації на факультеті можуть вирішуватись гарантом ОНП, завідувачем кафедри, деканом або вченою радою факультету. Також у КНУ діють заходи щодо запобігання та протидії корупції (<https://www.univ.kiev.ua/official/preventingcorruption/#p4>), затверджена Антикорупційна програма (http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/preventingcorruption/antikoruptsiyna_prohrama.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивною практикою є діяльність спілки студентів, яка забезпечує студентське самоврядування, з проведення автономних опитувань здобувачів, з різних актуальних проблем студентського життя, які стосуються як якості навчання та викладання, так і комфортності освітнього середовища та інших важливих питань. Також можна виділити всі наявні положення, які є діючі та з якими ознайомлені всі учасники освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Продовжити роботу над забезпеченням безперешкодного доступу людей з обмеженими фізичними можливостями (зокрема тих, хто переміщається на інвалідних візках) до основних інфраструктурних об'єктів ЗВО. Звернути увагу на відсутність у навчальному корпусі якісного WI-FI підключення (зі свідчень здобувачів і випускників).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наявність низки позитивних практик, пов'язаних з діяльністю спеціальних підструктур для різноаспектної підтримки здобувачів і повноцінного забезпечення їх потреб (не тільки навчальних, але й соціальних, психологічних, дозвілєвих та ін.), достатньо високий рівень інформаційної підтримки здобувачів, ЕГ дійшла висновку про відповідність критерію 7 на рівні В. Зазначені недоліки, на думку ЕГ, не справляють критичного негативного впливу на якість ОНП за цим критерієм, втім їх усунення є необхідним для подальшого удосконалення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура перегляду та оновлення ОНП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, яке введено в дію Наказом Ректора від 31.08.2018 р. № 716-32 (<http://surl.li/hzls>) та Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>). Цими положеннями керується робоча група з розробки, оновлення ОНП (підтвердила гарант на резервній зустрічі). Перший варіант ОП був прийнятий у 2018 р., потім оновлений у 2019 р., та у 2021 р., згідно з прийнятим Стандартом вищої освіти підготовки магістрів. На резервній зустрічі з гарантом ОП, було зазначено, що було проведено дослідження серед студентів, випускників, роботодавців стосовно якості програми. Результати були обговорені на засіданнях кафедри, науково-методичної комісії та Вченої ради факультету. Так нова редакція ОНП "Соціологія" була доповнена згідно моніторингу та Стандарту вищої освіти з підготовки магістрів у 2021 р. Зокрема, додані нові ОК «Багатовимірний аналіз даних у R», «Проектна та грантова діяльність», переглянуто спеціальні компетенції та ПРН навчання. Вилучений «Комплексний підсумковий іспит зі спеціальності "Соціологія" з ОНП. Постійний локальний моніторинг ОНП «Соціологія» здійснює гарант програми та робоча група з її розробки із залученням представників роботодавців, студентів та студентського самоврядування. (підтверджено на фокус групах з роботодавцями, випускниками, студентами).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Для внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу, якості ОНП запроваджена практика опитування здобувачів систему UNIDOS (підтверджено на фокус групах випускниками, студентами, студентським самоврядуванням). Дослідження проводить соціологічна лабораторія на факультеті із залученням студентського самоврядування (є відповідальна особа за дослідження Каленський В., голова департаменту соціологічних досліджень СП КНУ). Звіт за результатами оприлюднюється на сайті факультету. Окремі змістовні складові ОНП були обговорені гарантом, представниками робочої групи зі здобувачами, роботодавцями, НПП з інших ЗВО (підтверджено на зустрічах із зазначеними групами). За результатами дослідження думки студентів були додані до НП сучасні ОК: «Комп'ютерна візуалізація даних», «Вступ до аналізу великих даних в соціологічних дослідженнях», «Spatial Data Analysis in R», «Багатовимірний аналіз даних у R», «Проектна та грантова діяльність». Через зауваження студентів, один з викладачів був відсторонений від викладання на ОНП. (підтверджено на зустрічі з гарантом).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На зустрічі з працедавцями ЕГ отримала підтвердження інформації, щодо залучення до обговорення змісту та якості ОНП «Соціологія» та врахуванні думок. Гарант під час зустрічі навів приклад співпраці: зустріч зі стейкхолдерами 22.04.2021 р. (online) та серію інтерв'ю з директором компанії Gfk London Сергієм Корнєвим. Стейкхолдери відмітили, що брали участь в опитуванні, мали особисте спілкування з гарантом ОНП під час конкурсу студентських наукових робіт, та мають постійну комунікацію з представниками робочої групи, надавали відгуки на ОНП. Загалом працедавці підкреслили високий рівень теоретичної підготовки студентів, їх уміння поєднувати теорію та методологічні засади емпіричного дослідження.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За результатами фокус-груп з НПП, студентами, випускниками, працедавцями ЕГ отримала докази, що на факультеті запроваджена постійна практика комунікації з випускниками. На зустрічі випускники позитивно відгукувались про освітній процес на ОНП, про НПП та якість отриманих знань. Випускники відвідують день факультету, спілкуються з викладачами, беруть участь у наукових заходах (підтверджено на зустрічі з гарантом, випускниками). Працедавці: представники компаній IPSOS, KANTAR, Gfk Ukraine, GlobalLogic, SemanticForce, Transparency International Ukraine, Q&Q research, КМІС є випускниками факультету соціології. Вони вмотивовані тримати зв'язок з факультетом, оскільки зацікавлені в якісних фахівцях. Зв'язок з випускниками, відслідковування кар'єри відбувається через соціальні мережі (сторінка факультету у Facebook). Кар'єрним розвитком випускників займається Відділ сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками: (<http://job.univ.kiev.ua/>) (підтверджено на фокус-групі зі структурними підрозділами).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Акредитація ОНП відбувається вперше. Але ЕГ за результатами проведених фокус-груп зі всіма учасниками освітнього процесу та поданими доказами впевнилась, що внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в ЗВО діє. ОНП була переглянута й доповнена згідно з рекомендаціями, отриманими за результатами моніторингового опитування всіх учасників ОНП (структуровані, доповнені базові ОК, збільшена практична складова, осучаснені списки літератури за ОК). Звіт моніторингу розглядався на вченій раді факультету та засіданні кафедри. Думки внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів враховані стосовно перебігу освітнього процесу, ОНП та робочих програм ОК (підтверджено на зустрічах з гарантом, НПП, працедавцями). На сайті факультету є доступними для ознайомлення звіти з моніторингу освітнього процесу з 2009 року (<https://sociology.knu.ua/uk/magistratura-op-socialni-tehnologiyi/quality>), що підтверджує сталу практику в університеті дослідження та врахування думок всіх учасників освітнього процесу та ґрунтовний підхід та увагу до формування культури якості освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП відбувається вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Система забезпечення якості освітнього процесу регулюється “Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ” (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>), в якому визначені всі інституційні засади системи забезпечення якості освіти. Відділ забезпечення якості освіти КНУ має сторінку в соціальних мережах (<https://www.facebook.com/department.quality/>), де завжди подається актуальна інформація та наведено факти про активну діяльність ЗВО з розвитку культури якості освіти. На зустрічі з керівництвом ЗВО була підтверджено, що в університеті є дієвою політика академічної доброчесності та запроваджена академічна культура для всіх учасників освітнього процесу та ОНП “Соціальні технології” зокрема (виступ проректора Гожик А., деканеси Чепак В.). Проректор зауважив, що перевірка робіт на плагіат програмою Unicheck - це набагато ширше поняття, базові принципи академічної культури, ціннісна установка якості наукової та навчальної діяльності для всіх учасників освітнього процесу. Схожі думки висловили на фокус-зустрічі викладачі, зокрема Судаков В. Ціннісний підхід до якості освіти, нульової толерантності до недоброчесної поведінки застосовуються при здійсненні викладацької діяльності, застосуванні контрольних заходів за ОК. Студенти, випускники, представники структурних підрозділів на фокус-зустрічах підтвердили, що їх робота та діяльність спрямована на реалізацію принципів якісної освіти та академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У КНУ та на ОНП реалізується усвідомлений підхід до якості освітнього процесу. Позитивною практикою є злагоджена робота всіх структурних підрозділів університету задіяних в забезпеченні якості освітнього процесу на ОНП та університеті в цілому. Відбувається діалог зі стейкхолдерами як зовнішніми, так і внутрішніми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ не виявило суттєвих недоліків за цим критерієм, але рекомендує активізувати гаранту, робочій групі, стейкхолдерам розгляд питання якості освіти в умовах дистанційного навчання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП в цілому відповідає показникам за цим критерієм, а саме: в ЗВО та на ОНП є дієвою система забезпечення якості освітнього процесу за рахунок налагодженої системи комунікації через опитування всіх учасників освітнього процесу щодо забезпечення якості освітнього процесу, подальшого ефективного, змістовного розвитку ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

НПП та здобувачі під час проведення фокус-груп продемонстрували ЕГ високий рівень обізнаності щодо локальних документів КНУТШ, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Правила і процедури є чіткими та зрозумілими й визначені основними документами, а саме: Статут Київського національного університету імені Тараса Шевченка (нова редакція) від 08.11.2016 р. (<https://cutt.ly/LRozgNB>); Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (введене в дію наказом ректора від 31.08.2018 р. № 716-32) (<https://cutt.ly/kRoz007>); Колективний договір (<https://cutt.ly/kRoztfo>); Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/gRozq9x>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/JR0l7XT>); Положення про Науково-методичну раду КНУТШ (<https://cutt.ly/XR9hdwZ>); Положення про гаранту освітньої програми в КНУТШ (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1678>); Положення про порядок реалізації студентами КНУТШ

права на вільний вибір дисциплін (<https://cutt.ly/HR9hxQA>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<https://cutt.ly/OR9hSJM>); Правила вступу на навчання за ОНП доступні за посиланням: <https://cutt.ly/yRolZid>. На офіційному вебсайті КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/>) вони розміщені у відкритому доступі у розділах «Офіційні документи» та у вкладці «Документи» розділу «Підрозділи університету – Навчально-методичний центр організації освітнього процесу» (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>), окремі з них на вебсайті факультету соціології (<https://sociology.knu.ua/>). Офіційний вебсайт КНУТШ використовує з 1996 року, й він, очевидно, вимагає удосконалення, оскільки для пошуку необхідної інформації потрібно витратити більше часу, ніж на вебсайтах інших ЗВО України. Крім того на вебсайті відсутня вкладка «Доступ до публічної інформації», форма запиту на отримання публічної інформації, яка є обов'язковою згідно припису Закону України «Про доступ до публічної інформації». Певною мірою ці функції виконує «Електронна приймальня університету» (<https://office.knu.ua/>), проте там відсутня форма запиту на отримання публічної інформації, звіти щодо запитів (поодинокі відомості щодо звернень датовані 2015-2016, 2018 роками).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Затверджені тексти ОНП «Соціологія» за 2018, 2019 та 2021 роки розміщені у вкладці «Магістратура. ОНП «Соціологія» підрозділу «Навчання» вебсайту факультету соціології за посиланням <https://cutt.ly/wR9dl5M>. Під час проведення фокус-груп зі здобувачами та працевдавцями, було виявлено, що представники ЗВО зверталися до них під час розробки та внесення змін до цієї ОНП. Однак, інформація про оприлюднені відповідні проекти ОНП з метою отримання зауважень та пропозицій зацікавлених сторін, та дані про участь стейкхолдерів у розробці й удосконаленні ОНП на вебсайті – відсутня. СО містить пояснення, яке видається логічним, але не містить інформації щодо процесу розробки й удосконалення ОНП, за яким «проект нової редакції публікується на сторінці ОП (<https://sociology.knu.ua/uk/magistratura-op-sociologiya>) для обговорення. Пропозиції можуть надсилатись гаранту ОП. Після затвердження нових редакцій проект ОП замінюється на затверджену ОП».

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ встановлено, що КНУТШ своєчасно оприлюднює на вебсайті точну та достовірну інформацію про ОНП «Соціологія» для другого рівня вищої освіти. Затверджений текст чинної ОНП «Соціологія» в редакції від 05.04.2021 р. у повному обсязі оприлюднено на офіційному вебсайті КНУТШ на сторінці факультету соціології за посиланням : <https://cutt.ly/wR9dl5M>. Там же вміщено навчальний план ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони. На офіційному вебсайті КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/>) розміщена інформація про нормативно-правові та локальні акти ЗВО, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також інформація щодо ОНП. Коректно працює пошукова система вебсайту ЗВО.. Позитивні практики. Стейкхолдери беруть активну участь у розробці та вдосконаленні ОНП, про що свідчать рецензії працевдавців, угоди про співпрацю, залученість працевдавців до освітнього процесу, результати щосеместрових опитувань здобувачів по кожній навчальній дисципліні та ОНП загалом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони. Офіційний вебсайт КНУТШ не містить всю необхідну інформацію, що потребує від учасників освітнього процесу додаткових переходів на окремі сайти факультетів, кафедр, спеціальностей. На сайті ЗВО, вкладках факультету соціології розміщено лише базову інформацію про ОНП. Зважаючи, на унікальність цієї ОНП не спостерігається її промоція на інформаційних ресурсах КНУТШ. На вебсайті не відображена участь стейкхолдерів у розробці та удосконаленні ОНП. Відсутня також е-форма запиту на отримання публічної інформації та звітність про надання такої інформації. Рекомендації. Розмістити на офіційному вебсайті КНУТШ більше інформації про ОНП та особливості освітнього процесу на цій програмі. Розглянути можливість розміщення разом з інформацією про ОНП: таблиці пропозицій, що надійшли під час громадського обговорення та змін до ОНП, результати опитувань щодо якості викладання та самої ОНП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні сторони та позитивні практики ОНП у контексті критерію 9 (участь стейкхолдерів у розробці та вдосконаленні ОНП) і враховуючи недостатню промоцію унікальності ОНП на інформаційних ресурсах КНУТШ, експертна група дійшла висновку, що ОНП “Соціологія” спеціальності 054 “Соціологія” відповідає рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дерев`янку Сергій Миронович

Члени експертної групи

Комих Наталія Григорівна

Варга Наталія Іллівна

Гнідець Анастасія Романівна